

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Măcăineanu nr. 1-3, et. 2,
tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro
Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 352
din data de 29.05.2013

Dosar nr.: 317/2013

Petiția nr.: 2099/25.03.2013

Petent: A.H., A.M., A.A.H.

Reclamat:-

Obiect: nerespectarea normelor procesual penale in cadrul unor procese penale la ICCJ.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților.

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților:

I.1.1. A.H..

I.1.2. A.M.

I.1.3. A.A.H.

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamaților:

I.2.1. -

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare.

Petenții sunt nemulțumiți de faptul că, nu au fost respectate normele procesual penale in cadrul unor procese penale la ICCJ.

III. Procedura de citare.

3.1. Petenții au fost citați prin adresele înregistrate cu nr. 2099/03.04.2013, prin care li s-au comunicat excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

3.2. La termenul de audieri din data de 25.04.2013, părțile nu au fost prezente.

IV. Susținerile părților.

IV.1. Susținerile petenților.

1. Petenții în calitate de învinuiți și cercetați în cauzele penale aflate pe rolul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție-Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism-Structura Centrală, sunt nemulțumiți de normele procesual penale, în

special dispozițiile art.49 din Codul de Procedură Penală, raportate la dispozițiile art. 48 alin.1 lit. d din Codul de procedură penală - ce vizează incompatibilitatea procurorului de caz.

2. Petenții susțin faptul că procurorul de caz este interesat de soluția dosarului împreună cu soțul și fiul acesteia. Petenții fac referire și la normele constituționale privind garantarea libertății persoanei, respectarea demnității umane, prezumția de nevinovăție.
3. Totodată, petenții invocă dispozițiile Convenției Europene a Drepturilor Omului ce consacră dreptul la libertate ca un drept inalienabil, egalitatea de arme și de tratament, astfel dăunând grav imaginii României ca stat de drept.
4. Petenții susțin faptul că au fost folosiți martori mincinoși, subiectivi și fără a avea o pregătire economico-financiară esențială în investigarea cauzei.
5. Discreditarea și denigrarea petenților și a familiei acestora în fața opiniei publice române și internaționale dar și a mediului de afaceri, prin comunicarea de informații false în mass media, în mod repetat, au condus la calomnie cu tentă xenofobă.
6. Procurorii de caz au dispus măsuri preventive, obligarea de a nu părăsi localitatea de domiciliu și ulterior obligarea de a nu părăsi țara, prelungite în mod excesiv și nejustificat timp de 2 ani până la 23.06.2012.

IV.2. Susținerile părții reclamate.

-

V. Motivele de fapt și de drept

1. **În fapt**, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), reține prezenta cauză spre soluționare, obiectul acesteia fiind individualizat prin faptul că sunt învinuiți și cercetați în cauzele penale aflate pe rolul Parchetului și că procurorul de caz este interesat de soluția dosarului.
2. **În drept**, Colegiul Director reține dispozițiile **Convenției Europene a Drepturilor Omului**, care la **art.14** dispune că *"Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție, trebuie să fie asigurată fără nici un fel de deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație."*
3. Conform definiției discriminării, dată de O.G. 137/2000 care la art.2 alin.1 prezintă **condițiile generale ale faptelor de discriminare**, putem considera o faptă ca fiind discriminatorie, dacă suntem în prezența unei *diferențe, bazată pe un criteriu, ce aduce atingere unui drept prevăzut de normele legale interne și internaționale, fără să existe o justificare obiectivă în ce privește respectiva diferențiere*.
4. Astfel, o faptă poate fi considerată discriminatorie, dacă aduce atingere unui drept, oricare dintre cele prevăzute și garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională, **dupa cum dispune și O.G. 137/2000, care la art.1 alin.2** prevede că *"Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, sunt garantate în special în*

*exercitarea următoarelor drepturi:”; art.2 alin.1 ”..... restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege,”, precum și **Protocolul nr.12** la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art.1 alin.1 ”Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege,”.*

5. Reținând, în coroborare cu aceste aspecte, definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin art.2 alin.1 din O.G. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite, cumulativ, elementele constitutive ale art.2. Pentru a ne afla în domeniul de aplicare al art.2 alin.1, deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute la articolul în cauză, deasemenea trebuind să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit, datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat mai sus. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul Director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul unei petiții este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul Director, analizează, în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art.2 din ordonanță, cuprins în Capitolul I – Principii și definiții, și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II – Dispoziții Speciale, secțiunea I-VI din Ordonanță.

7. Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele art.2 din Ordonanță, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația petentei, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței ori exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

8. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art.2 din ordonanță, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor de contravenționale prevăzute și sancționate de O.G.137/2000.

9. Colegiul reiterează că un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un

criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant, în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu: origine rasială sau etnică, religie, etc). Din acest punct de vedere discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate la persoana care este supusă discriminării.

10. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art.2 al O.G. 137/2000, republicată, în particular, prin utilizarea sintagmei „*pe bază de*”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, „*pe bază de...*”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (*tratamentul diferențiat*) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (*origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, etc.*) invocat de către reclamant (**petent**), constituie un factor relevant sau determinant, în acțiunea sau inacțiunea imputată pârâtului (**reclamatului**).

11. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată. Același raționament este aplicabil și în cazul **discriminării indirecte**, astfel cum este prevăzut în art.2 alin.3 din O.G. 137/2000, republicată, cu precizarea că raportul de cauzalitate este indirect, și cu atât mai mult în cazul hărțuirii, așa cum este reglementată în art.2 alin.5 al ordonanței mai sus menționate. În cazul hărțuirii, raportul de cauzalitate este direct, iar acest aspect rezultă din însăși formularea dată de legiutor, în speță „*comportamentul pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convongeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.*”

12. Astfel, Colegiul trebuie să analizeze, din întreg probatoriul depus în cauză, măsura în care poate fi reținut un raport de cauzalitate direct sau indirect între faptele imputate și un eventual criteriu invocat, respectiv existența unui raport de analogie sau comparabilitate între persoane în privința cărora s-a indus un tratament mai puțin favorabil.

13. Pe cale de consecință, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, având în vedere dispozițiile **art.63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor**, publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, ce prevede că „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției. (2) Excepțiile vor putea fi unite cu fondul dacă este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu soluționarea în fond a petiției.” și ale **art.64**, din aceeași procedură mai sus menționată „(1) Când în fața Colegiului director se pune în discuție competența acestuia, se va indica instituția sau un alt organ competent. (2) Dacă este nevoie

să se administreze dovezi în legătură cu soluționarea în fond a petiției, excepția va fi unită cu fondul.(3) Colegiul director va trece la soluționarea petiției, cel nemulțumit putând ataca hotărârea asupra fondului la instanța de contencios administrativ, potrivit legii.”

14. Pe cale de consecință, avem în vedere faptul că, în ce privește prezenta cauză, a fost invocată din oficiu, **excepția de necompetență materială** a CNCD, conform art.28 din Procedura Internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, excepție pe care Colegiul trebuie să se pronunțe cu prioritate.

15. Raportat la principiile în materia egalității și a non-discriminării, statuate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Curtea Europeană de Justiție, Curtea Constituțională a României și la obiectul petiției deduse soluționării, Colegiul Director ia act de **Decizia nr.322/2001**, prin care Curtea Constituțională constată *”în deplină concordanță Declarația Universală a Drepturilor Omului, art.16 pct.1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (ratificată de România prin legea nr.30/1994) și alte tratate internaționale la care România este parte, Constituția României consacră în Cap. VI, intitulat Autoritatea Judecătorească, principiile organizării și înfaptuirii justiției în țara noastră. În conformitate cu aceste principii, în România justiția se înfaptuiește prin Curtea Supremă de Justiție (Înalta Curte de Casație și Justiție) și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege,..... Pe baza textelor constituționale menționate, Curtea reține că justiția este în exclusivitate o funcție a statului, care, potrivit art.125 alin.1 din Constituție, se realizează prin Curtea Supremă de Justiție (Înalta Curte de Casație și Justiție) și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege, fiind exclusă posibilitatea desfașurării de activități de jurisdicție, de către alte structuri sau persoane ori instituții private. Curtea reține, deasemenea, că activitatea de judecată se înfaptuiește, în numele legii, exclusiv de către membrii acestor instanțe, adică de judecători, întru-cât doar cu privire la aceștia se proclamă prin art.123 alin.2/Constituție că sunt independenți și se supun numai legii. În consecință, este exclusă posibilitatea de a se atribui puterea de judecată, împuternicirea de a supune dreptul și altor persoane decât judecătorilor.*

16. În sensul celor mai sus expuse, cât privește **obiectul prezentei**, reținem că CNCD este organ administrativ-jurisdicțional și nu instanță judecătorească, pentru a putea cenzura aspectele prezentate, cu atât mai mult în ce privește solicitarea petentului, față de situația de fapt prezentată, de a interveni în soluționarea posibilului conflict.

17. Cât privește posibila faptă de discriminare, reținem faptul că, prin dispozițiile O.G. 137/2000, **Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării**, potrivit art.16, este *„autoritatea de stat în domeniul discriminării, autonomă, cu personalitate juridică, aflată sub control parlamentar și totodată garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte”*. Deasemenea, CNCD este, potrivit art.18 alin.1 din aceeași ordonanță, *„responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi”* și în conformitate cu art.19alin.1, care specifică competențele CNCD, *„Consiliul își exercita atribuțiile în următoarele domenii: a) prevenirea faptelor de discriminare; b) medierea faptelor de discriminare; c) investigarea, constatarea*

și sancționarea faptelor de discriminare; d) monitorizarea cazurilor de discriminare; e) acordarea de asistență de specialitate victimelor discriminării". Deasemenea, potrivit art.27 alin.1, din același act normativ, „Persoana care se considera discriminata poate formula, în fața instanței de judecată, o cerere pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare, potrivit dreptului comun. Cererea este scutită de taxa judiciară de timbru și nu este condiționată de sesizarea Consiliului”.

18. Relativ la excepția invocată, reținem că, raportându-ne la prevederile Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, acestea constituie cadrul general al reglementării discriminării în legislația românească, sub aspectul materiei și a răspunderii juridice, aflându-ne în domeniul regimului juridic contravențional, respectiv al răspunderii contravenționale.

19. Deducem astfel că CNCD, organ administrativ-juridicțional, cu competență limitată la a constata stările de discriminare prin emiterea unei hotărâri și, eventual, stabilirea unei sancțiuni contravenționale, nu are competența materială de a se pronunța asupra unor posibile fapte de discriminare, ce au un profund caracter de fapte penale, față de competența organelor de cercetare penală.

20. Față de obiectul petiției, astfel cum acesta este formulat, și față de excepția de necompetență materială a Consiliului, invocată conform art.28 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, Colegiul Director al CNCD reține că în cauză nu pot fi aplicabile dispozițiile O.G. 137/2000 republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nefiind competent a se pronunța asupra aspectelor pe care petenta le pune în vedere, în prezenta cauză.

21. În acest sens, Colegiul Director admite excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admiterea excepției de necompetență materială a CNCD, potrivit O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu toate modificările și completările ulterioare..
2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;
3. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii
Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

BERTZI THEODORA - Membru

HALLER ISTVAN - Membru

JURA CRISTIAN – Membru

ANAMARIA PANFILE - Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Hotărâre redactată de către:

V.A.V. – Membru Colegiul Director al CNCD

V.D. – Asistent Colegiul Director al CNCD

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ,** constituie de drept titlu executoriu.